

ערעור פלילי מס' 139/50

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

לפני השופטים אגרנט, זילברג, ויתקון

א

בערעור של: —

המערצרת

גרטה גלטהאואר

ב

נגד

המשיב

היועץ המשפטי לממשלת ישראל

ג

תקנות ההגנה (כספים), 1941, תקנה 14(1) — חוק לתיקון תקנות ההגנה (כספים), תש"ט-1949, סעיף ט' — פקודת החוק הפלילי 1936, סעיף 29 —

ד

פקודת הסרוצדורה הפלילית (שפיטה עפ"י כתב-האשמה), פרק ל"ו, סעיף 347(3) — תקנות כתי המשפט המחוזיים (משפטים תכופים), 1938, תקנה 23 — תקנות הסרוצדורה בכתי משפט שלום, 1940, תקנה 274 —

ה

אם הנאשם הודה באשמה, ושופט השלום הרשיע אותו על פי הודאתו, רשאי השופט לאפשר לבעלי הדין להביא את ראיותיהם בנוגע לכל דבר, נחוץ או מועיל, לקביעת ענשו של הנידון — הנימוק לכך — משמעותה של „מסיבה מחמירה“ — הוראת סעיף 29 לפקודת החוק הפלילי, 1936, אינה מונעת את שופט השלום מלהטיל, במקרה של נסיון לעבירה על תקנות ההגנה (כספים), 1941, את כל העונש הקבוע בסעיף ט(1)(א) לחוק תיקון תקנות ההגנה (כספים), תש"ט-1949 — אבחנה בין המכסימום המטריאלי לבין המכסימום ה„סמכותי“ — משמעותה של תקנה 174(1) לתקנות ההגנה, 1939 — תקנה 4 (א 5) לתקנות ההגנה (כספים), 1941 — רק שר האוצר, ולא בית המשפט, רשאי להחרים את הכספים על פי התקנה 4 (א 5) הנ"ל.

ו

ז

פסקי-דין, כרך ה', תשי"א/תשי"ב-1951 השופט זילברג

פסקי-דין אנגליים שהוזכרו:

[1] *Rex v. Bright*; (1916), 2 K.B. 441, 444.

א

ערעור על פסקי-דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (השופטים י. אזולאי, מ. לנדוי, ד. טובבין) מיום 8.12.50, בע"פ 106/50*, אשר בו אושר פסק דינו של שופט השלום בחיפה מיום 14.9.50 בתיק פלילי 5046/50, אשר לפיו הורשעה המערערת בעבירה על תקנה (1)4 מתקנות ההגנה (כספים), 1941, וסעיף 29 מפקודת החוק הפלילי, 1936, ונידונה לעונש מאסר של חודש אחד ולקנס בסך 300 ל"י או מאסר נוסף של 4 חדשים במקרה של אי-תשלום הקנס. הערעור נתקבל בחלקו.

ב

ג

טענר:

למערערת: ג. צ'רניאק
למשיב: ק. גלקמן

ד

יום שמיעת הערעור — 13.4.51 ; יום מתן פסקי-הדין — 27.7.51

ה

פסק-דין

השופט זילברג: המערערת הובאה לדין לפני שופט השלום, חיפה, באשמת עבירה על תקנה (1)4 לתקנות ההגנה (כספים), 1941, וסעיף 29 לפקודת החוק הפלילי, 1936, והמעשה שיוחס לה הוא: כי ביום 22.3.50, שעה שנוסעי האניה "נגבה", והמערערת בתוכה, עמדו להפליג מנמל חיפה, היא ניסתה להוציא מטבע זר, היינו: 316 דולר אמריקני, ממדינת ישראל. המערערת הודתה באשמה. הורשעה בה, ונידונה למאסר חודש ימים ותשלום 300 ל"י קנס.
נוסח ההרשעה הוא:

ו

(* פורסם ב"פסקים" של ביהמ"ש המחוזיים, כרך ג', תשי"א-1951, ע' 208.)

„אני מרשיע את הנאשמת גרטה גלטהאור בעבירה על תקנה 4(1) מתקנות ההגנה (כספים), 1941, וסעיף 29 מפקודת החוק הפלילי, 1936, היינו בנסיון להוציא מטבע זר ממדינת ישראל.“

אחרי הרשיעו את המערערת (הנאשמת), ולפני גורו את דינה כאמור, שמע השופט המלומד מפי ב"כ התביעה הכללית, הקצין גורן, תיאור כללי של המקרה, ומיד לאחר מכן הזליט — נוכח התנגדותו של מר צ'רניאק, ב"כ הנאשמת — „לשמוע את ההוכחות שהצדדים ירצו להביא בקשר עם מסיבות ביצוע העבירה“. זכן עשה, כעבור כמה ימים, וגבה עדות, אחת ויחידה, מפי מאיר כרמי, העד שהעיד מטעם התביעה הכללית.

הקצין גורן תיאר את פרטי המקרה, וסיפר, בין השאר, כי „מצאו אצל הנאשמת מחצית של שטר כסף, חצי ל"י ישראלי, בתור סימן כנראה לאנשים בחוף-לארץ“. העד כרמי לא אישר את הפרט הזה; יתר על כן: בתחילת הדיון בערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי (כפי שנראה להלן), הודתה הגב' פורטונה, באת-כוח היועץ המשפטי, כי דבר מחצית הלירה הנ"ל הוא לא היה ולא נברא, וכי אמנם נמצא חצי לירה קרוע, אך לא בחזקת הנאשמת, אלא בידי מישוה אחר.

לעומת זה הוסיף העד כרמי בעדותו כמה פרטים אחרים: לידי המשטרה הגיעו ידיעות על מעשי הברחת כספים, העומדים להיעשות על ידי נוסעי האניה, הוא, כרמי, שוטר ושוטרת, עלו על סיפון האניה, ומצאו בה את הנאשמת. נאמר לה, לאחר החיפוש בחפציה, כי ייערך בה חיפוש גופני, אך היא התנגדה לכך, כלומר: לא הסכימה. לבסוף הסכימה, והשוטרת נכנסה איתה לאחד מתאי האניה, העד עמד על יד הדלת, ושמע „דין ודברים בקול רם“, פתח את הדלת וראה את הנאשמת זורקת משהו בעד חלון התא. כעבור כמה רגעים הובאה לעד מעטפה, ובה הדולרים האמריקניים הנ"ל. מעטפה זו נמשתה, כנראה, על ידי מישוה מתוך מימי הים, לכשנשאלה הנאשמת על ידי העד, מה היה עוד בחבילה השניה, אשר הוטלה לים ולא נמשתה, היא ענתה לו בלעג: „זנב של סיגריה“, ומיד לאחר מכן, בנוסחה אחרת: „יכול להיות שהיו שם יהלומים“.

מטעם הנאשמת לא הובאה כל עדות, והשופט המלומד דן אותה לענשים הנ"ל. בגור-דינו מציין השופט את הפרטים הבאים בזה הלשון: —

„הנאשמת... ניסתה להבריח מהארץ סכום של 316 דולר אמריקניים, וכשראתה שנסיון זה לא הצליח, הטילה את הכסף הימה. הנאשמת זרקה לים שתי חבילות, אמנם לא הוכח מה היה תוכן החבילה השניה ששקעה בים, אולם עצם העובדה מוכיחה שכוונת הנאשמת לא היו נקיות. הנאשמת התנגדה לחיפוש... איני מוצא כל נימוקים להקלת העונש במקרה זה, מלבד הנימוק שאין הרשעות קודמות נגד הנאשמת...“.

2. על פסק דינו של שופט השלום הוגש ערעור לבית המשפט המחוזי. ובית המשפט דחה את הערעור ואישר את הפסק. ועל פסק-דין זה — של בית המשפט המחוזי — מערערת כיום המערערת לפנינו. לאחר נטילת רשות כזאת.

א 3. מכל הטענות שנטענו על ידי כ"כ המערערת, רואים אנו, כצריכות לפנינו רק שלוש אלה: —

א. כי שופט השלום לא היה רשאי לגבות את העדות שגבה, עובר למתן גזר-דינו;

ב. כי השופט המלומד, במדרו את שיעור העונש, הושפע שלא כדין מתכנה המסתורי של החבילה השניה, אשר שקעה במצולות;

ג. כי לא היה רשאי להטיל את העונש שהטיל.

ג ואשר לענין מחצית הלירה שנתבדה — ושמר צ'רניאק ביקש מאתנו לבטל בעטיו את פסק-הדין — סבורים אנו גם בטוחים, כי דברי הקצין גורן שלא הוכחו כלל — ואף לא ניסו להוכיחם — לא היתה להם השפעה כל שהיא על שיעור העונש שנקבע. לא נחשדו שופטי ישראל על כך, שיתרשמו, בשבתם לדין, מסיפורי מעשיות שהושמעו, ולא הוכחו, על ידי אחד הצדדים, אך דבר זה, כמוכך, אינו גורע מאומה מחומרת מעשהו של הקצין גורן, אשר הרהיב בנפשו להשמיע את הברותה הריא, וראוי כי הממונים עליו יתנו את דעתם על כך.

ד 4. מהותה של הטענה הראשונה הנ"ל היא, כי שופט נאום — שלא כדרך שופטי בית המשפט המחוזי בשפיטה על פי כתב-האשמה או בדיון מקוצר — אינו רשאי לשמוע עדות כל שהיא (חוץ מ"שאלת פרטים" בנוגע לעבירות קודמות). לאחר שהנאשם הודה באשמה, כי הוראת תקנה 274 לתקנות הפרוצדורה בבתי משפט השלום, 1940, שונה בנוסחה מן ההוראות המקבילות של סעיף 47 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (שפיטה עפ"י כתב האשמה) (פרק ל"ו), ותקנה 23 לתקנות בתי המשפט המחוזיים (משפטים תכופים) 1938, בעוד אשר סעיף (3)47 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (שפיטה עפ"י כתב האשמה) קובע, כי לאחר שבית המשפט חרשע את הנאשם:

"... הוא יכול לקבל אינפורמציה או עדות, כפי הנחוץ או המועיל, לפני הטילו את העונש".

ה ותקנה 23 לתקנות בתי המשפט המחוזיים (משפטים תכופים) 1938, מכילה, אף היא הוראה הדומה להוראת סעיף (3)47 הנ"ל, הרי תקנה 274 לתקנות הפרוצדורה בבתי משפט השלום, 1940, אינה מזכירה כלל וכלל את דבר גביית העדות עובר למתן גזר-הדין, וקובעת בקיצור ובפשטות, כי: —

„משמע בית המשפט גם את הקובל או באי-כוחו וגם את הנאשם או עורך-דינו ואת עדותם, עליו או לבטל את התאשמה או להרשיע את הנאשם, ולאחר ששאל פרטים בנוגע לאיזו עבירה קודמת שלו, הוא יגזור את דינו או יוציא צו נגדו בהתאם לחוק.“

א

מכאן — טוען מר צ'רניאק — כי שופט שלום, בענינים הנדונים לפניו, אינו רשאי לגבות עדות כל שהיא בין ההרשעה לבין מתן גזר-הדין, והרשעה על פי הודאה באשמה — כך מסיים מר צ'רניאק את טענתו — דינה כהרשעה על סמך עדויות לכל דבר, ובכלל זה גם לגבי ההלכה המצמצמת הנ"ל.

ב

לעומת זה טוען מר גלקמן, כי הלכה רווחת היא, וכבר פשט הנוהל מיום היות בתי משפט שלום בא"י, כי אם הנאשם הודה באשמה, ושופט השלום הרשיע אותו על פי הודאתו, נוהג השופט — אם יש צורך בכך — לאפשר לבעל-הדין להביא את ראיותיהם בנוגע לכל דבר, נחוץ או מועיל, לקביעת ענשו של הנידון, כחזוק לטענתו הביא מר גלקמן לפנינו את פסק-הדין של בית המשפט האנגלי לערעורים פליליים ב" Rex v. Bright (1916), 2 K.B. 441, (1). באותו ענין הורשע אדם, על פי הודאתו, במעשי ריגול (השגת ידיעות בנוגע לתעשיית צרכי מלחמה), ונידון למאסר עולם, אחת מטרוניותיו של ב"כ המערער היתה, כי לאחר שהנאשם הודה באשמה, נקראו שני עדים להעיד, והשופט חקר אותם כדי לקבוע את מידת אשמתו של הנאשם, וכדי לדעת מה עונש יש להטיל עליו. בית המשפט לערעורים (השופט דרלינג) דחה את הטענה, באמרו: —

ג

ד

„זו היא דעתו הברורה של בית המשפט, כי השופט רשאי היה לגבות עדות לאותה מטרה, אף על פי שהמערער הודה באשמה“ (1) (444).

ה

וגם כאן בארץ — כך טוען ומשיב מר גלקמן — ולמרות נוסחה המיוחדת של תקנה 274, רשאי שופט השלום, למען אותה מטרה גופה, לגבות עדויות בין שעת ההרשעה (על יסוד ההודאה) ובין שעת מתן גזר-הדין.

מסכימים אנו לתשובה שניתנה על ידי ב"כ המשיב, אילו לא קיבלנו אותה, היה נוצר מצב שאין הדעת סובלתו, קביעת שיעור העונש היא חלק חשוב ביותר, קשה ביותר, ואחראי ביותר, בפסקי-דינו של השופט, ושופט השלום בכלל, וכיצד יוכל הוא למלא חובה קשה זו, אם אין לפניו אלא התיאור התמציתי (של המעשה) בגליון-האשמה והודאת הנאשם בלבד? לא באנו לקבוע, כי כל הודאה והודאה לוקה בחסר, ויש תמיד צורך למלא את החסר על ידי עדויות נוספות; אך יש ויש מקרים — והם מרובים למדי — בהם השופט איננו מסוגל בשום אופן לקבל תמונה שלמה מן המעשה, וממילא גם אינו מסוגל לקבוע את מידת העונש, אלא אם כן שמע, מפי עדים מהימנים, את תיאור פרטיו המלאים של המעשה, כל המקצץ

ו

ז

השופט זילברג

פסקי-דין, כרך ה', תשי"א/תשי"ב 1951

כאן בסמכויותיו של השופט, סופו גורם עיוות דין, או — במקרה הטוב ביותר — הטלת ענשים שבלוניים, ללא שיטה, מידה וטעם, על ידי בתי המשפט הנמוכים.

זאת ועוד אחרת: אילו קיבלנו את טענתו של ב"כ המערערת, הרי הפועל-יוצא הבלתי נמנע היה, כי לא הקטיגוריה בלבד, אלא גם הנאשם עצמו, שהודה באשמה, לא יוכל להביא עדים להוכחת מסיבותיה המקילות של העבירה, כי תקנה 274 אינה מפלה בין מאשים לנאשם. נמצא כי, במקרים מרובים, יהא הנאשם סופג עונש שאינו מגיע לו. וזו היא ודאי תוצאה אשר אין להשלים אתה.

5. טענתו השנייה של ב"כ המערערת היתה, כי שופט השלום המלומד "הושפע" מן החבילה השנייה שצללה בים, והניח, ללא כל הוכחה, כי הנאשמת ניסתה לעשות עבירה גם בחבילה הזו. לא הצלחנו לגלות בגזר-הדין את המסקנה המיוחסת אליו על ידי מר צ'רניאק. הפסוק שהתקף על ידי מר צ'רניאק הוא:

1 "אמנם לא הוכח מה היה תוכן החבילה השנייה ששקעה בים, אולם עצם העובדה מוכיחה שכוונות הנאשמת לא היו נקיות".

אך פסוק זה אינו מוכיח כלל וכלל, כי השופט המלומד הניח, כהנחת-ודאי או קרוב לודאי, את תכנה הפלילי של החבילה. הוא רק משער — וגם אנו משערים — כי לא זנבי סיגריות היו בחבילה הזו, וכי משהו לא היה "בסדר" גם באותה חבילה שנייה. וזאת הפרט הזה מותר גם מותר היה לו לשקול, כמסיבת-לואי, בבואו לקבוע את העונש בעד נסיון ההברחה של החבילה הראשונה. כי "מסיבה" מחמירה היא תמיד משהו פחות, בהרבת פחות, ממעשה עבירה ממש, כשם שמסיבה מקילה אינה מוכרחה להיות דוקא מעשה של צדקות. לכן אין אנו רואים כל פסול בכך, כי המקרה הבלתי טהור" אשר קרה את החבילה השנייה — והיא ודאי לא היתה טהורה ונקייה לחלוטין — צורף, כתוספת-נימוק, להתמרתו או לאי-הקלתו של העונש הראוי. זו היא משמעותן של "הכוונות הבלתי נקיות" שנקבעו על ידי השופט המלומד, ואין ביניהן לבין קביעת עבירה חדשה ולא כלום.

6. ומכאן לטענתו השלישית של מר צ'רניאק. הטענה היא, כי מאחר שהנאשמת הורשעה בנסיון להוציא מטבע זר, הרי לא רשאי היה שופט השלום להטיל עליה קנס העולה על 250 ל"י, וכך היא דרך הילוכה של טענה מקורית זו:

(1) החוק לתיקון תקנות תהגנה (כספים), תשי"ט-1949 (ספר החוקים

תשי"ט, ע' 135) אומר, וזה לשונו:

"(ט) בתקנה 10 —

(1) במקום הפסקא הראשונה של תקנת המשנה (3) יבואו

פסקות אלו:

98סקידין, כרך ה', תשי"א/תשי"ב 1951 השופט זילברג

העובר על כל תקנה מתקנות אלו... דינו — מאסר עד 3 שנים או קנס או שני הענשים כאחד. הקנס לא יעלה על 2500 לירות או על סכום שהוא פי שלשה משווים של כל מטבע...

העובר על כל תקנה מתקנות אלו... מותר יהא להביאו, על אף האמור בכל חוק אחר:

(א) לפני בית משפט שלום; אלא שבית משפט שלום לא יהיה רשאי להטיל מאסר העולה על שנה אחת או קנס העולה על 500 לירות או שני הענשים כאחד; ...

א

ב

(אגב: נוסחו של ס"ק (א) הנ"ל אינו מן המוצלחים ביותר. כוונתו ברורה — ואין כל ספק בדבר — כי שופט השלום רשאי להטיל את שני הענשים גם יחד, אך דא עקא כי מבחינה מלולית קפדנית נאמר שם, להפתעתנו הגדולה, הריפך הגמור, היינו: כי הוא אינו רשאי לעשות כן, כי המלים הפותחות: „לא יהיה רשאי“ מוסבות, לפי כל כללי הדקדוק, על כל שלוש האפשרויות הבאות אחריהן, ובתוכן גם: „הוא“ השני של הטלת שני הענשים כאחד. יש לתמוה, בעצם, על שלא נמצא עדיין מי שיטען את הטענה הזאת).

ג

(2) סעיף 29 לפקודת החוק הפלילי, 1936, קובע כי כל המנסה לעבור עבירה, והיא אינה מסוג העבירות המנויות בסעיפים הקטנים (א) (ב) ו(ג) של אותו סעיף, יהא צפוי „לעונש שלא יעלה על מחצית העונש הגדול ביותר, שעובר העבירה צפוי לו בצאחו חייב בדינו“.

ד

(3) העונש הכספי המכסימלי, אשר שופט שלום רשאי להטיל בשל עבירה מוגמרת על תקנות ההגנה הנ"ל הוא, כפי שראינו, 500 ל"י; מכאן — טוען מר צ'רניאק — כי נסיון לעבירה כזאת, שכמות ענשו, על פי סעיף 29, הוא רק 50% מענשה של העבירה המזגמרת, אינו יכול להיעצש, על ידי שופט שלום, בקנס העולה על סך 250 ל"י. לכן — כך מסיים ב"ב המערערת את טענתו — לא היה שופט השלום רשאי להטיל על שולחתי את הקנס שהטיל בגורדינו הנ"ל.

ה

ו

7. שתי תשיבות ניתנו לטענה זו: האחת — על ידי השופטים המלומדים בבית המשפט דלמטה, השניה — כאן לפנינו, על ידי סגן פרקליט המדינה, וכל אחת מהן דייה, לכאורה, לסתור כליל את הטענה הנ"ל. התשובה שניתנה על ידי השופטים המלומדים — והיא ודאי נכונה — היא, כי המכסימום הקבוע בס"ק (א) אינו המכסימום המטריאלי, האובייקטיבי, שממנו יש לנכות 50% במקרה של נסיון

ז

גרדהא, אלא המכסימום "הסמכותי" — אם ניתן להיאמר כך — המגביל רק את כוח שיפוטו של שופט מסויים (במקרה דנן: שופט שלום), הבא לדון באותה עבירה. לגבי הגבלה זו, אין כל הבדל בין עושה למנסה, ושניהם כאחד יכולים להגיע, אם המסיבות מחייבות כן, עד הגבול הסמכותי המכסימלי שהוצב בס"ק (א) הנ"ל. הרעיון פשט בתכלית, ואין צורך להרחיב את הדיבור עליו.

א

8. ומכאן לתשובה השנייה, שניתנה על ידי סגן פרקליט המדינה, כאמור. ראינו צורך להביא גם את התשובה הזאת, לא מפני שאנו מפקפקים באמינות התשובה הקודמת, אלא מפני שתשובה זו מעלה, בעקיפין, בעיה אחרת, שיש בה משום חשיבות-מה לגבי הערעור שלפנינו. טענתו של סגן פרקליט המדינה היא, כי לגבי עבירה על תקנות ההגנה הנ"ל, כל נסיון לעבירה דינו כעבירה ממש, ולכן אין בכלל מקום לשימוש של סעיף 29 הנ"ל. מר נלקמן הפנה את תשומת לבנו להוראת תקנה (1)74 לתקנות ההגנה, 1939 — החלה, עקב הוראת תקנה (1)10 לתקנות ההגנה (כספים), 1941, גם על עבירה על תקנות הגנה אלו — והקובעת כי:

ג

"כל אדם המנסה לעשות, או העושה מעשה הכנה לעשיית, עבירה על תקנה מתקנות אלו, ייחשב כאשם בעבירה על אותה תקנה."

הרי כי בכל הנוגע לעבירה על תקנות ההגנה, 1939, או תקנות ההגנה (כספים), 1941, נסיון לעבירה הוא עבירה ממש, וממילא אפשר להטיל, גם במקרה נסיון, לא 50%, אלא כל 100%, של העונש הקבוע בחוק בעד העבירה גופה.

ד

גם זו תשובה — לכאורה — ותשובה יפה מאד, אך התשובה הזאת היא בחינת: גודרת מכאן ופורצת מכאן, כי בעוד אשר היא משיבה כהלכה על טענתו של מר צ'רניאק לגבי עיצור הקנס, היא מעוררת בעיה אחרת, אשר המערערת עשויה — על פי מושכל ראשון — להפיק תועלת ממנה, אם כי לא תזכרה כלל בנימוקי הערעור שלת. השאלה היא: אם אמנם — ואמנם כך הוא — כי כל המנסה להוציא מטבע זר מתחומי מדינת ישראל, נחשב, בעיני החוק, כאילו עבר בפועל ממש את העבירה ההיא, כלום אפשר היה, במקרה דנן, להרשיע את המערערת, כפי שהורשעה, בניסיון להוציא מטבע זר ממדינת ישראל, בניגוד לתקנה (1)4 לתקנות ההגנה (כספים), 1941, ובניגוד לסעיף 29 לפקודת החוק הפלילי, 1936? לשון אחרת: האם קיימת בכלל עבירה כזאת — "נסיון" להוציא מטבע זר מן הארץ — נוכח הוראת תקנה 74, העושה, כביכול, את הנסיון גופו למעשה עבירה ממש; ואם אין עבירה כזאת, כיצד אפשר לקיים את ההרשעה הנ"ל?

ה

התשובה לכך: אפשר ואפשר! הוראת תקנה 74 היא פיקציה משפטית, וכל תכנה אינו אלא: כי יש לראות את המנסה כאילו עשה את העבירה גופה. אין המחוקק מוחק כאן את הנסיון מלוח העבירות, אלא: מייפה את כחו של השופט, להטיל על המנסה לעשות את העונש שנקבע בחוק לעושה גופו. אימתו? כאשר הנאשם בנסיון הואשם גם הורשע על פי אותה תקנה, היינו: תקנה (1)74, בצירוף התקנה

ו

הספציפית הדנה במעשה העבירה המסויים. ואולם אם לא היה הדבר כן, והעברין — כמו במקרה דנן — הואשם על פי סעיף 29 לפקודת החוק הפלילי, 1936, (בצירוף התקנה הספציפית כנ"ל), אין כל מניעה לכך, כי השופט ישתמש בהוראת סעיף זה, ירשיע את הנאשם על פיו דוקא ויטיל עליו לא יותר ממחצית העונש המכסימלי שנקבע לעושה העבירה. וזה הוא מה שעשה השופט המלומד במקרה שלפנינו, אלא שלא ראה עצמו מוגבל במחצית המכסימום ה"סמכותי", כפי שהסברנו לעיל.

היוצא, איפוא, כי בסופו של דבר אין אנו מקבלים את תשובתו של מר גלקמן — כי ה"תירוץ" שבה נסתר מניה וביה — ואנו חוזרים שוב אל התשובה הראשונה, שניתנה ע"י השופטים המלומדים.

א

ב

9. בית המשפט המחוזי אישר את פסק דינו של שופט השלום, ובכלל זה אישר גם את הפסקא המחרימה את 316 הדולרים לטובת המדינה. תחרמה זו אין לה על מה שתסמוך — כפי שטען מר צ'רניאק, וגם מר גלקמן הסכים עמו — הואיל ועל יסוד תקנה 4(א) לתקנות ההגנה (כספים), 1941, דבר התחרמה של כספים כאלה נתון להוראותיו של שר האוצר, אשר בא במקומו של הנציב העליון לגבי אותה תקנה.

ג

10. ואשר לשיעור העונש, סבורים אנו, כי במסיבות המקרה דנן, אין לנו יסוד להתערב בשיקול דעתו של שופט השלום המלומד, ואנו נמנעים מעשות כן.

ד

לפיכך הוחלט לקבל את הערעור בחלקו, היינו: לאשר את ההרשעה ואת גזר-הדין, ולבטל את צו התחרמה הנ"ל.

ניתן על ידינו בפומבי היום, כ"ג בתמוז תשי"א (27.7.51).

במעמד המערערת.

ובמעמד מר י. וינר, עוזר ראשי לפרקליט המדינה.

ה

ו